

A close-up photograph of a person's face and hand frozen in a block of clear, jagged ice. The person's eyes are closed, and their hand is pressed against the ice. The overall color palette is a mix of white, light blue, and pale skin tones, creating a chilling and somber atmosphere.

Wat is het verpletterende
geheim achter de dood van
drie jonge mensen?

VERDOEMD

MARISKA OVERMAN

DE CRIME COMPAGNIE

Toen

Ergens in het jaar 2015

De kogel was door de kerk. Ze waren het met elkaar eens. Over hoe. Over wanneer. En vooral, over waarom. Niemand hoefde het verder te weten. Geen ingewijden behalve zichzelf. En als het allemaal voorbij was... dan restte niets anders dan rust.

Het ritueel dat ze erbij bedacht hadden, was best kinderlijk. Sara was op het idee gekomen. Uiteraard Sara. Jelte keek haar en Daan beurtelings aan en grijnsde. Het was belachelijk, maar hoppa, hij ging het doen: met een ferme ruk trok hij het zakmes door de handpalm van Daan. Die trok zijn hand in een reflex terug en gilde.

Sara lachte luid en bood daarop haar handpalm aan Jelte aan. Hup. De tweede snee. Sara gaf geen kick. Natuurlijk niet. Daarna nam ze het mes over, trok Jeltes hand naar zich toe en sneed met het mes door zijn huid, door het vlees. Bloed drupte in een gestaag tempo op de grond.

Jelte nam de bloedende hand van Daan in zijn hand, liet zijn hoofd in zijn nek vallen en verzuchtte: 'Onze afspraak is verzegeld in bloed,' waarbij hij het woord 'bloed' dramatisch lang uitrekte. Sara giechelde. 'Doe normaal joh, mafkees.' Ze greep de bloedende hand van Jelte, drukte hard, liet los en nam Daans hand om exact hetzelfde te doen. 'Zo. Nu zijn we bloedbroeders. Geen van ons kan terugkrabbelen.' Ze klonk vastberaden.

'Nou, in principe...' Jelte kreeg de kans niet om zijn zin af te maken.

‘Nee Jelte, niets “in principe”. Het is een deal nu!’ Daan sprak verrassend hard voor zijn doen.

‘Oké, oké, deal.’ Jelte trok papieren zakdoekjes uit zijn rugzak en deelde ze uit. Met het witte doekje tegen zijn handpalm gedrukt nam hij een doosje uit zijn zak, opende het, en legde de joint op zijn lippen. ‘Vuurtje?’ lispelde hij, ervoor wakend dat de joint niet tussen zijn lippen wegglipte terwijl hij sprak.

Daan haalde een aansteker uit zijn zak en liet de vlam het uiteinde van de joint oplichten. Een stuk hasj vloog eraf, en belandde voor Daans voeten.

‘Op het einde van alles,’ zei Jelte, en hij nam een diepe teug alvorens hij de joint doorgaf aan Sara.

‘Op het einde van alles,’ antwoordden Sara en Daan in koor.

Nu

Vrijdag 15 januari 2016

Zijn ogen. Dat was het. Zijn ogen waren anders. De vroeger niet-aflatend aanwezige speelsheid erin, was verdwenen.

Isabel nam zijn gezicht op. De lijnen waren scherper, meer getekend. Ze wist niet of het de tijd was die dat had veroorzaakt, of de gebeurtenissen. Zijn haren waren onveranderd wanordelijk. Ongekamd. Charmant. Zelfs hier en nu.

Hij observeerde haar ook, zag ze. Was zij anders? Ouder, ook meer getekend door de tijd? Oogde ze nerveus? Niemand kende haar zoals hij haar kende. Ze hoefde niet te proberen iets te verbergen, dat werkte niet. Heerlijk ongecompliceerd was dat. Iemand bij wie je altijd jezelf kon zijn. Ze schrok van haar eigen gedachten. Jezelf zijn bij een veroordeelde moordenaar. Maar óók je halfbroer. *Ook je halfbroer.*

Isabel was verward. Dat was ze al anderhalf jaar, sinds David gearresteerd was voor moord.

‘Mijn vader is dood.’ Jezus. De eerste zin die ze na al die tijd tegen hem zei, moest deze zijn? Waarom zei ze dat?

‘Dat spijt me,’ antwoordde David. Hij vouwde zijn handen samen als een voorganger. Zijn gezichtsuitdrukking bleef ongewijzigd, niets bewoog.

Zijn stem sneed door haar ziel. Hoe was het mogelijk. Hij klonk als altijd. Alsof ze elkaar gisteren nog bij de koffie gesproken hadden. Wat had ze dan verwacht?

‘Ik hoorde het van Tim,’ zei ze.

De naam Tim zorgde wel voor een reactie. Minimaal, maar iets vertrok in zijn gezicht. ‘Tim. Je hebt hem ontmoet.’ Het was een vaststelling, geen vraag.

‘Ja.’ Ja, ze had Tim ontmoet. Twee keer. En hij wilde haar voorlopig niet meer zien. Te heftig, vond hij, zo’n nieuwe halfzus met een rugzak.

‘Hoe gaat het met je?’ David schoof het onderwerp Tim terzijde alsof het over het weer ging.

‘Je wilt het niet over Tim hebben?’

‘Nee. Je hebt hem ontmoet. Meer hoeft ik niet te weten.’

Was hij jaloers? Isabel kon niets opmaken uit zijn gezichtsuitdrukking. Ze verkilde. Deze reünie was minder aangenaam dan ze had gehoopt, al wist ze niet wat ze exact gehoopt had. ‘Oké. En ja, met mij gaat het goed.’ Dat was niet helemaal waar.

‘Fijn.’ David keek haar strak aan.

Hij wist dat ze loog. Dat had ze moeten voorzien. ‘Dit is raar,’ zei Isabel.

‘Ja, dat is het.’ Een vlaag van ontspanning trok over zijn gezicht. Het was benoemd.

‘Ik heb je gemist.’ Isabel schoof naar voren. Haar hand lag nu enkele centimeters van Davids handen. Hij zocht geen toenadering.

‘Ik... Het is te doen. Dit hier.’ Hij maakte een gebaar om zich heen. ‘Gevangen zitten.’ Geen ‘ik mis jou ook.’

‘Is het... Gaat het... Ik bedoel, gaan ze goed met je om?’ Isabel wist niet of ze echt een antwoord wilde op de vraag. Wat als ze dingen hoorde die ze niet kon verdragen?

‘Jawel. Ze weten niet dat ik rechercheur was,’ hij keek om zich heen terwijl hij de woorden fluisterde, ‘en dat houd ik graag zo.’ Hij knikte naar een bewaarder die in een hoek van de bezoekersruimte stond. ‘En de moraal hier is anders dan buiten. Hier dwingt mijn daad respect af.’

Isabel schrok van de zweem van trots die door zijn woorden klonk. Ze trok haar hand terug. ‘Ik wil dit niet bespreken. Ik wilde je zien, ik...’

‘Sorry.’ De toon in Davids stem verzachtte. ‘Ik weet dat je het nooit zult begrijpen, en daar moet ik mee leren leven.’ Voor het eerst zag Isabel een glimp van de oude vertrouwde David. Dat deed pijn.

‘Ik begrijp het inderdaad niet. En ik verwacht niet dat jij dat begrijpt.’ Ze glimlachte terwijl ze hem tersluiks aankeek.

‘Waarom beantwoord je nooit mijn brieven?’ De vraag viel uit de lucht. Als in een schaakspel zette David de pionnen uit met sla-gen die ze niet zag aankomen.

‘Ik...’ Wat moest ze zeggen? Dat ze bang was voor meer lijken in de kast, zoals onverwachte halfbroer Tim? Iedere keer dat er een brief kwam van David, sloeg haar fantasie op hol. Welke geheimen stuurde hij, bijna achteloos, op een A4’tje? Sinds de eerste brief, met de terloopse opmerking over haar halfbroer, had ze alle brieven ongelezen in een kast gelegd. Ze had de struisvogeltactiek in-middels goed in de vingers.

‘Je leest ze niet,’ constateerde David, met een verholen glimlach.

‘Dat zeg ik niet.’ Verdorie. Het was waanzinnig. Dezelfde spel-tjes als altijd. In zijn ogen zag ze een glinstering. Zoals vroeger, als hij haar voor de gek hield. En toen zij er nog om moest lachen, omdat het allemaal onschuldig was.

‘Nog vijf minuten,’ meldde de bewaarder. Isabel stond ineens weer met haar voeten op de grond. De bubbel waar ze net had gezeten met David, loste op. Dit was de realiteit. Ze mocht op bezoek. Ze moest weer vertrekken. En David bleef. De nieuwe David die een moordenaar was, met ergens in hem de oude Da-vid, haar halfbroer. *Of was het andersom?* Ze legde haar hand op de tafel. ‘Ik kom weer terug.’ Waar haalde ze die zekerheid van-daan? Deze ontmoeting was ongemakkelijk en pijnlijk. Waarom terugkomen?

‘Graag,’ zei David. ‘Heel graag.’ Hij ging staan, en in de beweging streek zijn hand langs de hare. Heel even maar. Maar lang genoeg om haar te doen beseffen waar haar zekerheid vandaan kwam.

In het mortuarium schudde Isabel het ongemak van zich af. De hele terugweg van de penitentiaire inrichting naar hier, was ze ril-lerig geweest. De verwarming in de auto had de kleine ruimte ver-hit tot de ramen besloegen, maar de koude verdween niet uit haar botten. Als ze een dergelijke kou ervoer, wist ze dat haar emoties vastzaten.

Had ze werkelijk gedacht dat het bezoek een eitje zou zijn? Mis-schien was het meest confronterend de afloop geweest: ze had gevoeld dat ze van hem hield. Dat ze, net als vroeger, zijn bescher-mende oudere zus wilde zijn. De zus die ervoor zorgt dat alles weer goed komt. Maar het kwam niet meer goed. David zat daar. Voor de rest van zijn leven had hij het stempel 'moordenaar'. En voor de rest van haar leven had zij een moordenaar als broer. Ze wilde de méns David weer zien, niet de moordenaar. Haar lieve, maffe, recalcitrante broertje. De man die het hart op de goede plek had. Daar raakte ze van in de war. Hoe was dat te rijmen met de moord?

In het mortuarium was het stil. Aisha was nergens te beken-nen. Ze keek op haar mobiel. Geen berichten. Ze keek om zich heen. Geen overledenen om te verzorgen. Wat nu? De klok gaf acht minuten over vijf aan. Aisha bellen? Maar waarvoor? Aisha was overledenenverzorger, geen psycholoog.

Isabel liep naar de kleine aangrenzende koffiekamer annex over-legplek. Niemand. Op het bureau lagen rapporten van de afgelo-pen uren. Drie doden waren vandaag binnengekomen. Een vrouw die na een hartaanval op straat het leven had gelaten. Een man op leeftijd die op een verpleegafdeling in dit ziekenhuis zijn laatste adem had uitgeblazen, de kanker had hem vernietigd. En een su-icide.

Met de rapportages in handen schoof ze een kopje onder het Senseo-apparaat. Slechte koffie, maar de enige koffie. De herrie van het apparaat overschreeuwde de stilte. Vreselijk.

Een suïcide. Een luikje in haar hoofd opende zich. Dicht. Het moest weer dicht. *Blijf bij de feiten.*

Ze keek naar de gegevens. Een jonge jongen. Treinsuicide. Gesloten kist. Was het de zelfdoding waar ze tweets over had gezien eerder op de dag? *Vanwege een aanrijding met een persoon geen treinverkeer mogelijk.* En de stortvloed aan verontwaardigde reacties op die tweet: *NS, stop met die mededeling, dat kan anderen die suïcidaal zijn beïnvloeden.* Isabel wist niet of dat klopte, maar het anders verwoorden zou vast geen kwaad kunnen. Ze schaamde zich dat ze bij het zien van de tweet in eerste instantie gedacht had: gelukkig ben ik met de auto, anders zou ik te laat bij David komen. Hoe makkelijk leed van anderen in honderdveertig tekens kon verdwijnen. Het leed lag nu hier, in de ruimte naast haar. Verborgen achter een metalen deur.

Ze trok het kopje onder de Senseo vandaan, goot er een kuipje koffiemelk in, en ging zitten. Haar ogen vlogen over de woorden in de rapportage en bleven hangen op de woorden ‘gesloten kist’. Ze schoof de papieren van zich af en liet zich achterover zakken.

Het luikje in haar hoofd kierde en klapperde. Tik. Tik. Tik. Zonder geluid te maken liet ze de tranen stromen.

Toen

Maandag 12 januari 2015

De eerste ontmoeting met Daan en Sara was toeval geweest. Zo toevallig dat het van boven gearrangeerd moest zijn. Als Jelte gelovig was geweest, had hij dat gedacht.

‘Sara zonder h,’ had Sara zich voorgesteld. ‘En met een s, een a, een r en een a.’ Ze had erbij geglimlacht.

‘Daan,’ zei Daan simpelweg toen hij Jelte een hand gaf. Daans stem was zacht, fragiel. Jelte leerde snel dat je bij hem goed moest luisteren, zo dichtbij als mogelijk was. Het vragen om herhalen van het niet gehoorde, werd te snel pijnlijk. Daan klonk niet voor niets zo zacht. Hij mocht er niet zijn, vond hij zelf. Hij was een ongelukje geweest, en vooral zijn vader had hem daar in alle mogelijke situaties aan herinnerd. *Je had er niet moeten zijn.* De woorden straalden bijna letterlijk als een aura om hem heen. Jelte leerde ook snel dat een en ander niet betekende dat Daan niet sterk was. Integendeel. Hij had een expliciete en beargumenteerde mening over van alles en nog wat. Het punt was alleen dat hij die meestal niet durfde te uiten. Alleen als ze met z’n drieën waren, dan vlamde hij. Jelte dacht soms dat Daan verliefd op hem was, maar vroeg dat nooit. Daan wist dat Jelte geen homo was, dus was het zoals het was.

Sara was het meisje dat met veel grappen zichzelf verborgen hield. Soms waren de grappen grappig, soms hard en sarcastisch, vaak zwartgallig. Jelte kon er wel om lachen. Hij kon genieten van de kuiltjes die in Sara’s wangen verschenen zodra ze lachte. En van Daans zachte gniffelen dat volgde op haar grap.

Ze hadden elkaar gevonden op een plek waar mensen elkaar vooral kwijtraakten: de coffeeshop. De shop was gesitueerd in een kort straatje. Het zat direct naast een eetcafé, en tegenover een smartshop met een waanzinnige collectie waterpijpen in de etalage. De coffeeshop had zich in de loop der jaren van een groezelig, donker semi-illegaal hok ontwikkeld tot een licht, keurig etablissement. Jelte wist niet goed of dat een prettige ontwikkeling was. Hij zat graag in de schemer. En of iets legaal was of niet, dat boeide hem niet.

Pas later had Jelte bedacht dat niet het elkaar ontmoeten het wonderlijke toeval was geweest. Het toeval was het onzekere en gevaarlijke pad naar de toekomst dat ze bereid bleken te delen. Compromisloos.